

Országgyűlés Hivatala
Irományszám: T/9699/10
Érkezett: 2024 DEC 23.

Érkezett: 2024 DEC 23.
Iktatószám: 05-42/F30-1/2024.
Melléklet: _____ darab

SP/5752-2/2024.

Kövér László,
az Országgyűlés elnöke részére
BUDAPEST

TISZTELT ELNÖK ÚR!

Az Országgyűlés által a 2024. december 20-ai ülésnapon elfogadott, az Országgyűlés elnöke által aláírt és megküldött, a Sándor-palotában 2024. december 20-án kézhez vett, a nemzetközi polgári repülésről Chicagóban, az 1944. évi december hó 7. napján aláírt Egyezmény Annex 1. és Annex 2. módosításainak kihirdetéséről szóló törvénnyel (T/9699, a továbbiakban: Törvény) az alábbiakban közölt – a kiigazítás jogintézményének konkrét esetben való alkalmazási módját kifogásoló, az országgyűlési eljárást érintő – jogtechnikai okból nem értek egyet, ezért azt az Alaptörvény 6. cikk (5) bekezdésében biztosított lehetőséggel élve, a Törvény aláírása előtt, megfontolásra visszaküldöm az Országgyűlésnek.

TISZTELT ORSZÁGGYÜLÉS!

A Törvény a nemzetközi polgári repülésről Chicagóban, az 1944. évi december hó 7. napján aláírt Egyezmény Annex 1. és Annex 2. módosításainak (a továbbiakban: Mellékletmódosítások) a kihirdetéséről szól. A Mellékletmódosítások terjedelmes nemzetközi jogi dokumentumok, amelyek hiteles angol nyelvű szövegei és azok hivatalos magyar nyelvű fordításai együttesen több mint 800 oldalt tesznek ki. A Mellékletmódosítások egyes részeinek hiteles angol nyelvű szövegeit és azok hivatalos magyar nyelvű fordításait a Törvény összesen 32 mellékletben jeleníti meg.

Az egyes hárszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat (a továbbiakban: HHSZ) 102. § (2) bekezdése alapján a nemzetközi szerződés kihirdetéséről szóló törvényjavaslatnak a nemzetközi szerződés véglegesen megállapított hiteles szövegét tartalmazó részéhez, a

kizárólag idegen nyelven hiteles szerződés hivatalos magyar nyelvű fordítását tartalmazó részéhez, továbbá a fenntartás, kifogás és a nyilatkozat szövegéhez kiigazító javaslat (a továbbiakban: kiigazítás) nyújtható be. A HHSZ hivatkozott bekezdésének az értelmében a törvényjavaslatnak a nemzetközi szerződés hiteles szövegét tartalmazó részéhez akkor lehet kiigazítást benyújtani, ha a szerződés törvényjavaslatban szereplő szövege elírás miatt eltér a hiteles szövegtől, a kizárólag idegen nyelven hiteles szerződés szövegének hivatalos magyar nyelvű fordítása tekintetében pedig fordítási hiba, helyesírási hiba vagy más elírás javítása céljából kerülhet sor kiigazításra.

A HHSZ 102. § (3) bekezdésének és az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. § (4) bekezdés második mondatának együttes értelmében kiigazítást csak a Kormány nyújthat be, és erre legkésőbb azt az ülésnapot megelőző munkanapon kerülhet sor, amely ülésnap napirendjén vagy tervezett napirendjén a törvényjavaslat zárószavazása szerepel. A HHSZ 102. § (4) és (5) bekezdése szerint a kiigazításban nem kell tárgyaló bizottságot megjelölni, bizottság a kiigazítást nem tárgyalja, és a kiigazításról szavazni sem kell. A kiigazítást az ülést vezető elnök – tartalmának összefoglalásával – a zárószavazás megkezdése előtt bejelenti.

A Kormány a Mellékletmódosítások szövegéhez – a HHSZ által lehetővé tett utolsó, a Törvény alapjául szolgáló, T/9699. számú törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) zárószavazása előtti napon – T/9699/8. számon kiigazítást nyújtott be a hiteles szöveg helyreállításának, valamint a hivatalos magyar nyelvű fordításban található fordítási hibák és elírások javításának céljából, olyan módon, hogy a kiigazítás a Javaslat mind a 32 mellékletében lecserélte a Mellékletmódosítások teljes szövegét, összesen 860 oldal terjedelemben, anélkül, hogy a konkrét változtatásokat bármilyen módon megjelölte volna.

Álláspontom szerint az ilyen, a változtatásokat nem jelző módon benyújtott kiigazítás – a benyújtása és a zárószavazás közötti időtartam rövidegére, valamint a Mellékletmódosítások és a kiigazítás rendkívül nagy terjedelmére is tekintettel – jelentős mértékben megnehezíti, potenciálisan ellehetetleníti a változtatások nyomon követhetőségét. Megjegyzem, hogy a T/10007. számú törvényjavaslat alapján elfogadott törvény visszaküldéséről szóló levelemben foglaltaktól eltérően a jelen esetben a kiigazítás keretében nem került sor a Javaslatnak teljesen új mellékletekkel való kiegészítésére, és azt sem vitatom, hogy a kiigazítás a konkrét esetben – a rendeltetésének megfelelően – akár irányulhatott valóban elírások, fordítási hibák javítására is. Mindezek ellenére összhatásában mégis a

T/10007. számú törvényjavaslat alapján elfogadott törvény kapcsán jelzettekhez hasonló aggályokat felvető, rendszerszintű problémának tartom egy olyan precedens kialakulását is, amelyben akár a zárószavazás előtti utolsó napon, a változtatások nyomán követhető megjelölése nélkül lehet cserélni egy nemzetközi szerződésnek a kihirdetéséről szóló törvényjavaslatban foglalt teljes szövegét. Hozzáteszem, hogy bár a Javaslat elfogadását a zárószavazáson valamennyi jelenlévő országgyűlési képviselő támogatta, a Javaslat zárószavazása előtt az ülést vezető elnök a kiigazítások kapcsán a HHSZ 102. § (5) bekezdése szerint tartalmi összefoglalóként mindössze annyit jelzett, hogy „az előterjesztő T/9699/8-as számon a törvényjavaslatnak a nemzetközi szerződés véglegesen megállapított hiteles szövegét tartalmazó részeihez a hiteles szöveg helyreállítása céljából és a kizárólag idegen nyelven hiteles nemzetközi szerződések hivatalos magyar nyelvű fordításait tartalmazó részeihez a hivatalos magyar nyelvű fordításokban található fordítási hibák és elírások javítása céljából kiigazítást nyújtott be, amely a hálózaton elérhető.” Arra vonatkozó utalást azonban egyáltalán nem tett, hogy a kiigazítás differenciálás, illetve a konkrét változtatások megjelölése nélkül a Mellékletmódosítások teljes szövegét érinti, több mint 800 oldal terjedelemben.

Nem vitatom a kiigazítás jogintézményének a létjogosultságát, és a HHSZ-ben foglalt szabályainak a megfelelőségét sem. Álláspontom szerint azonban mind az országgyűlési hatáskörök védelmében, mind pedig a nemzetközi szerződések kihirdetéséről szóló törvények megalkotásának az átlátható rendje, illetve a kiigazítások HHSZ-nek való megfelelésének könnyebb megítélhetősége érdekében indokolt lenne azt minden esetben biztosítani, hogy az Országgyűlés csak olyan kiigazításokkal fogadja el a nemzetközi szerződések kihirdetéséről szóló törvényjavaslatokat, amely kiigazítások nyomán követhető módon jelölik a nemzetközi szerződések törvényjavaslatban megjelenített szövegének változásait. A Törvényt ennek biztosítása érdekében küldöm vissza az aláírása előtt megfontolásra az Országgyűlésnek.

A nemzetközi szerződés kihirdetéséről szóló törvényjavaslatok esetében indokolható a törvényalkotási eljárásnak a HHSZ-ben foglaltak szerinti egyszerűsítése, tekintettel arra, hogy a nemzetközi szerződés véglegesen megállapított hiteles szövegének megváltoztatására az Országgyűlésnek nincs hatásköre. Az Alaptörvény Q) cikk (3) bekezdése, T) cikk (2) bekezdése, valamint 1. cikk (2) bekezdés b) és d) pontja, illetve a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló törvény 7. és 9. §-a alapján ugyanakkor az Országgyűlés önálló döntési kompetenciájába tartozik annak megítélése és elbírálása, hogy felhatalmazást ad-e a feladat- és hatáskörébe

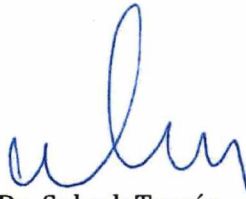
tartozó nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére, illetve hogy kihirdeti-e a feladat- és hatáskörébe tartozó nemzetközi szerződést. Az Országgyűlés e jogkörének gyakorlásához pedig elengedhetetlen azoknak a feltételeknek a biztosítása, amelyek áttekinthetővé és reálisan megismerhetővé teszik a döntéshozatal alapjául szolgáló irományokat. Álláspontom szerint tehát a nemzetközi szerződés kihirdetéséről szóló törvényjavaslatok esetében az eljárási követelmények egyszerűsítése nem vezethet a törvényalkotási folyamat transzparenciájának olyan jellegű csorbítására, ami más, nem nemzetközi szerződés kihirdetéséről szóló törvényjavaslatok tárgyalási módjával összevetve egyértelműen elkerülhető.

Kérem a tisztelt Országgyűlést az észrevételeim szíves megfontolására.

Budapest, 2024. december 20.

Tisztelettel:

Dr. Sulyok Tamás
köztársasági elnök